

Cižės Releivis

(pirma „Naujasis Releivis“.)

„Cižės Releivis“ yra Seredoje bej! Subatoj išdūdams ir lažtūja ant Bertainio Meto 50 Pen.

Apsielawimai yra nū bile koto Posto priimami, arba ir paczoj Drulorijos

J. Revalanderio bej Sunaus
Tilžėje, Aukštoje Ulvez. 67 (Hohe Str. 67).

Up satmat,

Drulorijas Tilžės Releivo funkciami lažtūja po 10 Pen.

Pristulymai 20 Pen.

uz ložnq smulkeis Raštais išpaustą Cižę.

Gromatos dėl Tilžės Releivo paties išrahomos yra dabar i Tilžę nusilungiamos.

Nro. 35.

Tilžėje, 30. Aprili 1892.

13. Jahrgang.

Kas pastutiniame Čeze Twiete nusidawe.

Iš Wokietijos.

Berlyne, 24. Aprili. Szwentą Dieną, pirm Pietū ant Zieg. 11 Giecorius nū Miesto Eisenach su Gelžkeltruikiu per Miestą Saksenhausen bej Saarbrücken i Bismishheim nukeliawo ir ten ant Zieg. 1/27 parwojo. Nū Bismishheim jis su Wezimu i Halberg ant Aplankymo Walnpono v. Stumm keliawo ir po Bertainio Stundo tenay nuejo. Kaip mes jau apsaikem, Giecorius dabar toliaus ne keliaus, bet ant Palaidojimo nabakštininkos Didercikienės Aleksandrinos i Szweriną atkeliaus. Po Palaidojimo Giecorius ale wel toliaus keliaus.

— Karaliskafas Voras nū Italijos ant Keliones i Berlyną ir nū itališkojo Ministerprezidento Ruidini palydetas taps.

— Numirustoji Didercikiene nū Mecklenburg-Szwerin pirm Seredos ne palaidota bus, nesa ir Princas Vladimir iš Maskolijos su sawo Pacze ant Palaidojimo atkeliauti nor. — Nabakštininka 89 Metų suliaukusi buvo ir seniausia nū visu Kunigaikštienių Chropos buvo. Dabar seniausia Karaliene nū Dene markio bus; ji Mete 1817 gimusi yra.

— Karalius Albrekts nū Zaksu Subatoj 64 Metų sens pastojo. Ant Užgimino Dienos Miestas Dresden Karaliui ant Garbes su Karunomis išdabytas yra. Pirm Pietū karaliskoje Bažnyčioje Diewo Szlužba laikta tape; prie Baroles, kuri nū Princo Jurgio išdūta tape, 101 Kanules Szum jei paleisti tape. — Ir Miestas Mež Zaksu Karaliui ant Garbes su Karunomis išdabytas buvo.

— Prusų Karalystes Ministerija Petnečioj Susiejimą turejo.

— Ant Mirimo Dienos Gromo Moltke Giecorius didelė Bainiką su ilgu placiu Atlašo Kaspino i Kreizau nusiuunte ir ant Grabo Numirusiojo uždeti liepe.

— 25. Aprili. Pasakojama buvo, kad Karo Ministeris von Kaltenborn-Stachau del sawo nedriutos Sweikatos sawo Uredą atdūti norejo. Kaip dabar patyriam, tą Žinę nej iki Gruntą ne tur.

— Giecorystes Kancleris Grows von Kapriwi 25. žio Menesio ant Zieg. 8 i Maudyklę Karlsbad iškeliawo.

— Giecorius 29. žio Menesio i Karlsruhe nukeliaus ant keturisdešimto Gryftmecio Waldžios Diderciklio Bricztaus.

— Nū Anarkistų Darbū iš Prancuzijos bej Belgijos Geitungos dabar taip rako: Dijou, 23. Aprili. Wakar prie musū keli Butai nū Pulicijos perješloti tape; ant Galo 17 Anarkistai suimti tape. Pulicija daug Dynamito Patroniū ir Plažinimo Dalykū surado.

— Brüssel, 23. Aprili. Ant wyrainio Gelžkelio prie Miesto Fleures tiktu Čeze wiena Beflos Mažyna surasta tape. Bute wieno Darbininko daug Dynamito surasta tape. — Parhyze, 23. Aprili. Wakar Anarkistai Susiejimą turejo ir apsieme, Naktyje an 1. Meijo i didžiausius Zopostbutus išiwerkti ir jūs išrabiatoti. — Browoje priež jū Wadową Navachol jie nor i Browos Swetlyčią išiwerkti. — Pulicijos Wyrainyssis Mieste Argenteuil Suduminq Anarkistū išgirde, pagal kuri jie 1. Meijs Burgemistro-Butą, Bažnyčią ir Pulicijos-Butą i Drą paplaikinti norejo.

— Nū Karaliū Susiejimo wiena Geitungą iš Berlyno dar rako, kad ir Estreikiū Giecorius i Berlyna atkeliaus.

— Rölnisko Geitunga rako, kad musū Giecorystes Kancleris Grows v. Kapriwi Maudykleje Karlsbad nū Estreicio Giecorystes Kanclerio v. Kalnoką aplankytas taps.

— Buvojis Landesdirektoris valaines Prusų Provincos Dr. Wehr Elbingoj nū Landesgirilto Kortavones Kamaros del Brigawimo Provincos ant dwieju Metų Kalejimo nusudytas tape. Kaip jis dar sawo Uredą apturejo, jis iš Provincos Biningū 104 Lufstanciū Markū pasišwinės buvo.

— 26. Aprili. Ir prie musū Anarkistai praded labay sawo Galwas pakelti. Wakar nū Pulicijos jū Butai perješkojami tape. Iš vieno 20 Personū suimtos ir daug Anarkistū Raštū surasti tape.

Breslau, 25. Aprili. Grcišiene Wilhelmine Eugenie nū Wirtemberkio wakar Mieste Karlsruhe, Szlezijos Provincioje, pamire.

— Szlezijos Johanyteriū Karžginiū Draugyste i numirustijo Gromo Moltke Wieta jo Brolio Sunu, Gromo Moltke iš Kreisau, išskyre.

— Geitungos Redytojis, Wardu Tussangel, kurs pats del Garbes Zjeidimo ant ilgesnio Kalejimo nusudytas tape, dabar Kunigaikštii Bismarck del Apžodžiavimo apskundęs yra.

Eisenach, 24. Aprili. Giecorius žendien pirm Pietū ant Zieg. 11 i Neunkirchen iškeliawo. Diderciklis nū Zaksu-Weimar iš iki Gelželdvario palydejo. Gzionah daug Žmoniū susirinkę buvo ir Giecorių meilingą paseikino.

Iš Prancuzijos.

Parhyze, 26. Aprili. Gastuze Verh, kurioje pirm Trumpo Anarkistū Wadows Navachols suimtas tape, wakar

Bakare ant Zieg. 3/410 i Orq paplai-
kinta yra. Kelios Personos suronytos
tape, tarp tū ir Gaspadorius, kuriam
abi Koji sutruškintos tape. Jo Pati
sweika paſliko, ale del tos dideles
Nepalaimos iš Galvos išejo. Misly-
jama, kad viens nū Anarkistū pro
Szali eidams, Plaikinimo Dalys per
Langą i Kelnore imetas esas.

— Prancuzijos Karo Ministeris
Frencinet tq Valiepimq iſleido, kad
Balnierių ant Velocipedo Važiavimo
iſmoliti buti tur. Tie Velocipedistai
potam vienems Armikurams pridalyti
taps. Jiems ant Aplankymo dabar
Karabyneriei ir potam Newolweriei
padūti bus.

Iš Englanto.

Karaliene nū Englanto 25. ſio
Menefio iš Hyeres su Princese von Bat-
tenberg ant Aplankymo jaunojo Did-
erickio nū Hessen-Darmstadt i Miestą
Darmstadt iſkeliawo.

Kaip vienq Teitunga rafio, dabar-
nykſtas Karaliunas nū Englanto,
Princas Jurgis v. Wales, su Marcia-
numitrojo Karaliuno i trumpq Czesq
fusigades.

Iš Maskolių.

Petersburkij. 25. April. Gie-
corius ſendien wel iš Petersburko i
Gatezina atstojo.

— Maskoliū Giecorius ant keliū
Dienū i Petersburki atkeliawo ir sawo
Uſſlaikymq Žiemos Palocziuje tures.

Iš Bulgarijos.

Mieste Rustczuk pagal Tolraſi Pulic-
cija prie vieno Wyr, Wardu Garadet,
14 Bumbū ſurado, kurios su Dyna-
mytu ir su Gelezies Stukieis pripl-
hytos buvo. Mislyjama, kad wel pries
Waldonus dabarnyktoses bulgariskloses
Ragyrungos keli ant Razbajystes ſuſi-

bazhę buvo. Pulicija iſrado, kad
Bumbos jau Mieste Galaz priplhytos
ir potam i Rustczuk nugabentos tape.
Garadet Armenianos Žemeje gimeq yra
ir daug Granotū nū tū Bulgarū
gawo, kurie ſu dabarnyktaje Bulgarū
Ragyrunga nepakajingi yra ir Masko-
lijoj ſawo Uſſlaikymq tur.

Iš Karalyties Saimo.

Uterninke, 26. April. 50. ſufiejimas.

Saimas po Welkū Žwentes
Uterninke pirmq Kartq ſuſtrinko. —
Apmastytas tape Žokans apie Gel-
žkelius treczio Gerumo. Gelžkelius Mini-
steris von Thielen hitq Žokanq ant
Priemimo priwelija, iſwesdams, kad viena
Zeme to Žokano norinti ir kad jis
Leviškei ant Naudos buſes. — Depu-
tiertas v. Heede melde, kad ſitis Žo-
kans pirma ant Pirmapmaſthmo wienam
Kumifionui nū 21 Deputiertū padū-
tas butu. — Konſerwathwū Deputier-
tas Bismarckis iſtare, kad jo Partyja
hitq Žokanq priimti nor. — Waldu-
mojančiuju Deputiertos Rickert nor,
kad ſitis Žokans kitoki Budu iſtartas
butu, nesa kaip jis dabar nū Ragyr-
ungos ant Apmastymo igabentas yra,
jis Žemei menka Naudos atneb. —
Jam atſliepe Konſerwathwū Deputier-
tas von Eiedemann-Bomſt ir welijo,
kad ſitis Žokans tūjous iwestas butu.

Bo ilgo ſufikalbejimo Žokans Ku-
mifionui nū 21 Deputiertū ant Pirm-
apmaſthmo padūtas tape.

Sekqſis ſufiejimas Šeredoj nuſidūs.

Iš Lietuvių bei abiejū Prusū Provinciū.

Lilžeje, 26. April. Lilžes Dra-
gunū 175 metinio Baſtovejimo Žwen-

Nuſidawimas lietuviškujū Giesmijū Knygū.

Kaip jau Nuſidawime lietuviškujū
Bybeliū papasaikojom, ſuraſe pirmases,
nors ir laban mažas Giesmijū Knygas
Martinas Moswidas. (Biurek Lilžes
Releivjo Nr. 28.) Kaip jau mineta,
jo Knygelė buvo Škaitytines lietu-
višlam Istarimui ne gana pritinkan-
cios. Taipojau ir daugel kitū ſtambiu
Kliaudū toſe Knygose randasi. Keturis-
dešimtdu Metu turejo Lietuwininkai
ſu ſiomis Kliaudingomis ir menkomis
Giesmijū Knygomis paſikaldiuti, nors
ir keliuos naujos Giesmes keliū Kunigū
i lietuviškā Kalbā iſwerſtos ir prie
Diewo Šlužbos wartojamos buvo.
Taipo randame mes Mete 1559 nū
wieno Nepažystamo iſleiftą Dawadq
žwento Krifto (kaip ten užraſyta yra:
„Forme chriftima“), kurio Pradzioje
wiena Krifto Giesme randasi, kuri žwentoſes Wezzeres Liturgija, Moswidu

žodis po žodžio taipo prafideda: „Chri-
ſtus Jordanop ateihā.“ Mete 1589
iſleido Jonas Bretkunas naujas Giesmijū
Knygas. Jose Knygose Šradosi 76
Giesmes. Laiškai hitū Giesmijū Knygū
ne buvo ſtaityti. Škaitliaus Nugen-
linimas ſtowejo prie kožnos Giesmes.
Taipojau buvo ir Giesmes iſ Mos-
widu Knygeliū ſioſe Knygose randamos,
ale jos buvo taip pertaitytos, kad jos
per naujas Giesmes galejo laikomos
buti. Kad ir ežionay Škaitytines lie-
tuviškajei Kalbai ne buvo pritinkan-
cios, toktai matome iſ ſekancio Verkſ-
melio: „Prashikime schwentaie Dwassia,
Idant mumus diu tiltra wierai Ir mus
apsaugotu ſmerties hadina, da mus iſch-
ganitu nogi wissa piktā, Kyrielei.“

Bo Giesmijū ſekas tuju Šuražymas.
— Dabar wartojamose Knygose yra
žwento Krifto (kaip ten užraſyta yra:
„Forme chriftima“), kurio Pradzioje
wiena Krifto Giesme randasi, kuri žwentoſes Wezzeres Liturgija, Moswidu

tei prisiartinant atſimenam mes wieno
Atſitikimo iſ to Czeso, kuriame muſū
Kareiwei iſtrauke i Karq pries Branc-
uzus. 29. Julyju 1870 iſtrauke Lili-
žes Dragunū Rragimentas ir i Karq
Arklie i Wyrat tape Gelžkelio Wežime
ant Brancuzū Rubežiaus link gabemami
Pakelui dar keles Myles pirm Welawoſ
Sztacijono pradejo wienam Arklui
Wežime ne patiki, todėl jis ſu drasiumi
Szokiu iſ Wežimo pasprudo. Dragu-
nas Šauskatis, kurtai ant Arklū Ap-
dabojimo tame Wežime užſliale, mate,
kad Arklis sveikas paſliko ir tolyn
begti norejo. Šauskatis ir be Užtru-
kimo jam paſku ſolo. Jam paſiſeke
Arklis ſugauti. Greitan jis ant jo už-
ſebo ir Trukui paſku ſolo, kuri jis
ir ant Welawoſ Sztacijono pawijo.
Welawoſ tape drasus Dragunas ſu
„Urra“ paſweikintas. Kaipt toktai fo-
mandieruojqſis Gendrolius v. Manteuffel
patyre, priteile jis drasamjam Dragunui
Biningū Dowanq.

Lilžeje, 27. April. Direkcijons
Karaliſlojo Rygelžkelio ne dawe paſtu-
tiname Czeſe žwentomis Dienomis Ža-
woriū Trukius ant Gelžkelio nū Gyd-
tunū i Berlynq iſleisti, idant Uredininkai
tose Dienose daugiaus Pakajaus turetu.
Radangi ſis Padawadyjimas neįjokiu
Sunlenybū ne padare, taq pagal vienq
Karaliaucziaus Teitungq nū 24. ſ. M.
ir viſi kiti Žaworiū Trukie Nedeldie-
nemis hej per Žwentes niera iſleid-
ziami. Pagal tai toſe Dienose Gaben-
nimas Galvijū, Arklū i. t. t. ne nu-
ſidūs.

— [Ugnis] Naktyje ant 19. ſio
Menefio nudege Gypenamoji Gaspar-
doriaus August Braun Uſkulmūſe. Ra-
dangi Daiktais ne ipirkti buvo, B. per
tai didoka Iſkada tur.

i lietuviškā Kalbā iſwerſta. Jos Už-
raſas yra ſekqſis: „Paraphrasis per-
mainitina poteraus malda per Martina
Moswidu iſchgrundita.“ Pagal ſawo
Mieri priklaus ir nū Bretkuno iſwer-
ſtoſes „Kollektos“ prie Giesmijū Knygū.
Jos Knigelas taipojau Mete 1589
iſdrukawotos yra. Jose yra dwi
Giesmeli randamos: „Malda Vie-
paties muſu Jefaus Christaus, giesmena
per O. Powilu Spereta pataifita“ ir
„Nu ſmogaus funa pakaslem“, kuri
bene Bretkunas i lietuviškā Kalbā iſ-
wertęs yra.

Kame pacziamo Mete tape dar ir
Raciolas iſleiftas, kuriame 17 Giesmijū
pagal Budą Liturgijos radoſi, tos ir
be Abejojimo nū Bretkuno i lietuviškā
Kalbā iſwerſtos buvo.

Bretkuno Paſekejas Karaliaucziaus
Lietuwininkū Kunigo Urede, Pozorus
Sengstock († 1621), iſleido trecziases
lietuviškas Giesmijū Knygas Mete 1612.

Iš Gumbinės Kreizo, 26. Aprili.
[Nù Laukininkystes.] Su Pawa-
sario Sejimais ne nor simet nelaip
paakui eiti. Tikt ant ypatiškay lengwū,
aukštay gulinėjū Lauku yra pirm
Szwentes Mažumas Ažižū seta. Po
Welykū dar ne galejo Lauko Darbai
pradedami buti, kadangi po tos lytin-
gos Pagados Žemę per dregnį yra.

Ysrutij, 12. Aprili. Išganymo
Armija, kuri pirm tokiu 14 Dienū
musu Miesto pasisedzusi yra, ir tai,
taip jos Kumišioniers Wokietijai.
Mr. Railton, pats buvo sakęs: ant
w i s o d o s , wakar musu Mieste taip
tape parmušta, taip rasi Wokietijoj dar
niekur kitur taipojau. Dide Daugybe
Žmoniū pilde Swietlycia, kurioje Mr.
Railton ir Aficierai ir wiena Aficieriene
„dirbo“, Giesmū Antygeles, ir Gei-
tungas išdalydamu, giedodami wisi ir
po wieną, ir Kalbas laikydamu. „Išgel-
betieje“ t. e. Aficierai praneše apie
tus didzius Darbus, kurius Išganymo
Armija ant jū pacziū padariusi. Ale
tie Pranekimai wisi tolk Lygumą tu-
rejo, kad Klausytojei weik ūkų stab-
dyti ne galejo, o noprosnai Mr. Rail-
ton, idant jis tą ūkų nusmelktu,
grumyde, kad jis Puliciją vadis. Ale
tas ūkas Žmoniū didesnis dar
pastojo, taip prisigeręs Žmogus stojo si
ir ejas pas „Prisiwertimo Solq.“ Kas
dabar nusidave, ne buvo gražu žiureti.
Du Aficieru parisklaupe kaledo to Wyro,
kursai ney mislyti ne mislyjo, kad dū-
tus „priwersti“, kiti Aficierai ant pa-
aukštinto Plecaus parisklaupe meldesi
Maldas be Galo ir be Išsimanymo ir
giedojo su užkimusių kalku wiena
Perkūnų nesukaitomą daug Šykiū at-
fartūdamu. Galiausieji jie išmane, kad
su ūkium „Prisiwertimane“ nieko ne

buvo daryti, ir Mr. Railton baige
Surinkimą ir praže nū Žmoniū, kad
i 5 Miniutus Vietą prastotu. Tay
Kunigs Naubereit nū ewangelikos
liuteriskos Miesto Bažnyčios ant ano
paaukštinto Plecaus pasistojes praže
Žmones, kad dar Walandelę pasilitu,
kadangi jis tame Tarpe Swietlycią
esąs samdės. Kaczieig Mr. Railton
prieštarawo, Surinkimas pasiliko ir
giedojo po wisu tū pagal angliską Budą
giedotū Giesmeliū musu ewangeliką
Giesmę „Gisz su sawo Malone“ ir tie,
kurie ten drauge giedojo, niekados rasi
tā Giesmę daugiaus iš Szirdies buvo
giedoje. Potam Kunigs Naubereit pra-
dejo kalbetti: Mes hę Giesmę giedojom
ant Išspazinimo ir ant Prieštarawimo,
ir tokes Mislis ilgesnioj Kalboj dar
išgulde. Paslyu Kunigs Guddas laike
Prisiwertimo ir Dekawojimo Malda,
Prisiwertimo Malda už tus, kurie
tariasi Diewą garbingą, ale Žmones ant
Diewo Bluznijimo kustina, ir už wicus
tus, kurie kasdien ir apšcizę, ale hę
Dieną ypaczien sustriegę, Dekawo-
jimo Malda, kad Pons Diews mums
dawęs yra dawadytai Uredą Žodzio,
wierną išgananti Bybeliū Žodi, Kat-
gisma, Giesmes ir Pamolinimą, taip
kad mes galime tas Dwases meginti,
kuriuos naujū Mokslū nor apsaktyti. Su
nubažnu Apdumojimu, pilname Tykume
Surinkimas pasiklause. Galiausieji dar
Kunigs Naubereit kelius Žodzius kal-
bejo ant Atsighynimo ir Išgudinimo,
išeidams nū tū Žodziū, kurius Išga-
nymo Balnierių buvo sake. Szie, taip
sake jis, yra ištare, kad iš Rytprusijos
didis Szauksmas del Išganymo pas
jūs parejęs, ir kad jie dabar esą ateję,
kad Ewangelią apie Kristu apsakytu.
Tai taip yra, taip kad czionan popirm

niekados kita Ewangelia butu apsakta,
kaip kad ne ypaczien Ysrutij pirm daug
kitu Miestu Wieshpats dar didi turetu
Žmoniū Pulką. Wiens tu Aficierū
klause, kasgi Bednūsius ir Wargingūsius
užsi vojs. Tai sunkus Apkundimas yra
prieš Surinkimą, ir tas tikt del to
galimas buvo, kadangi tas jaunasis
Žmogus, kurs tā ištare, dar ant musu
Browincos ir i hę Parapija Koja sawo
niekados pirma ne buvo pastates. Kal-
betojis iš wienū Knygū Išganymo Ar-
mijos paslaite tus pagal angliską Pas-
gyrimo Budą ištriubyitus Darbus Iš-
ganymo Armijos ir ju tumi tai su-
state, ką bednasis Ysruties Surinkimas
be Bubnū ir Trimitū, ale Stiprheje
Meiles padares. Didziu Balsu Su-
rinkimas jam pritare. Szitas Surin-
kimas, kake Naubereit, jau atdaugo toli
Apkundimą, nesa Žmones, kurie hę
Swietlycią pildo, ne tokie yra, kurie
Bažnyčias ne atlanko, bet tie patys
kurie musu Surinkimus myl. Až ir
apginti turiu eęe esanczūsius prieš tą
Skundimą Pono Railton, kad jis sakęs,
jūs Mihiq, Maldą ir Giesmę apjū-
kianczius. Szitas Bonas pats dedasi
taip Muzelninks Pono Jezaus, o
tacziau jo ne garbingas Rubas ir jo
dywnas Pasielgimas ir jo Ausis su-
traukiąsis Dainawimas ūkų tikt pa-
budina. Musu Bybeles pažystą Parap-
ijonai jau pirmame Surinkime Iš-
ganymo Armijos iš jo pasipiltino, kur
wiens Aficiers Szprukeli wieną iš
24. Perskyrimo Ewangelios zwento
Jono priwede ir kitą Wietelę Bybeliū
su tum Žodziu primyne: Bile kur By-
belese stow: Bucziūkit Sunu, kad jis
ne phktu. Nù Moktojo tikt ješkoma
su Teišbe, kad jis pats butu grun-
tingą molitas. Ir žendien mes iš

Zose Knygose jau Giesmū Skaitlius
ant 151 paaugęs yra. Kelios Giesmes
yra pagal dwigubą Išwertimą nudru-
kawotos. Tarp Giesmū randasi dar ir
Moswido „Paraphras“, Nicelklaſis ir
Astanazijaus Wieros Išspazinimas.
Wizui yra užrašyta, tokiu Balsu kožna
Giesme giedama yra. To Wietoje
tankieji ir Bradzia wokiskoses arba lo-
thnikskoses Giesmes randasi, iš kurių
lietuviškoi Giesme perstatyta yra. Prie
10 Giesmū ir Balso Nuženklinimas
(Notes) pridetos yra. Nù Bretkuno
Giesmū czion tikt 69 priimtos te buvo,
kelios buvo pertaisytos. Paweikslui
sekasi tūkstarp kiekvieni išverstoji Giesme:
„Macnus Apgintoj's mums Diewas,”
kuri Sengstocko Knygose sekancieji
skambėjo:

„Macnus apgintois musu Diewas,
Ir apginimas stipras, Padest mums
mielei wargūsu, Kurie pūle ant musu,
Senas pilks Neprietelus, Trokscht nor

regimai, Macna kitarsti, Sdrodija wis
greitai, Ant swieta nier iam ligaus.

Maci musu neishgalesim', ūkiau
nes mes prasusim, Kariau už mus
wiras macnas, Kurs nūg Diewa est
aprinktas, Klaust lurs tatai ir? Est
Jesus Christus, Wieshpats Sebaoth,
nier nes kitta Diewa, Tas aptures isch-
galeghima.

Norint swiets pilns welniu butu,
Mus prariti noretu, Bet mes nessibijam
didei, Palaima gausim weikei, Kunigs
scho swieta, Akutnu stangu, Bet ne-
pažeis, Nes est iau apsuditas, Wiens
bodus tur ghi ischgaleti.

Szobis tas te stow macnas, Ro-
rint swiets nereg rodas, Tas est su
mumis anta lauka, kuriau su Dwasse
swenta, Teim ghe luna lob, Waikus
ir czesti, Mote wis apleist, Naudos isch-
to ne gaus, Mums atlikis karaliſte
dangaus.”

Mete 1666 išleido Lietuviniškū
Kunigs M. Daniel Klein Ūlzeje Giesmū
Knugas, kuriose 229 Giesmes radoſi.
Toms Knygoms buvo pridetos Bret-
kuno Koletos ir Kleino paties sura-
kytos Maldū Knugas. Kliaudingoses
Giesmes buvo wisos i hitas Knugas
priimtos. Ale jis jes buvo pirmajaus
pertaisęs. Kleino Giesmū Knygose
randasi 108 naujos Giesmes, kuras jis
ir jo Draugdarbininkai iš wokiskos
Kalbos išwerte. Kleinas Giesmes labai
grazieji perstate, kartais jos dar gere-
niuos yra, taip wokiskoses, iš kurių jis
jes perstate. Ir jo Bagalbininkai Mel-
chior Schwabe, Wilius Jonas Lüde-
mann, Jonas Hurtelius, Prizkulus Prä-
torius, Kristups Cyntius, Jonas Klein
ir Wilius Martini labai gruntingah
perstate ir per tai i auksą Garbe par-
ejo.

Dar ne wiskas.

Diewo Žodzio tilt menkay arba nieko ne esam girdejė. Mr. Railton tiesa du Perkšmu iž Vybeliū pastaite, ale tada jis ne kalbejo apie Lozoru ir Ježu, bet apie sawę ir apie Ižganymo Waiską. Man rodesti, kaip kad ta wisa Kalba ne turejo Žmones dwasiskan stiprinti, bet tilt Žmones silpnos Wales Sti- priebes esanezius lyg kaip Sapnu apimti. Ale aš tai žinau iš iſtarau, kad ne iž Umu iſkelti Vasiligimai, ne Gyslas perimą Balsai, ne raudoni Ruižakai ir melinios Kielines, bet tilt Diewo Žodis wienat, prastas, czystas Diewo Žodis Griekinkus gal raginti ant tikro Prisiwertimo ir tilt Eilejimo. Tada Kunigs Guddas dar prasta „Tewe musu“ meldes ir Žegnonę sałęs Surinkimą klause: Kas wiernas yra magiausiamie Daikte, tas ir dibziausiamie wiernas. Jums po Akiū statyta yra, skritis ar engliškaiji Mitodistū Wierq ar seną ewangeliską Wierq Tewū. Ar jūs norite Wierai sawo Tewū ir sawo Wierai ir Wierai ewangeliskos Bažny- cios, kuriuje jus este gime ir užauginti ir pamokiti este, wierni buti, dabar ir wiados? Wisos rankos pasikele, ir linksmas didžiu Balsu iſkalbetas „No- rim“ buvo Atsakymas. Pabaigos

Giesmę giedojęs, Surinkimas raudo- nases Giesmiiū Knugas ir Šeitungas Ižganymo Armijos, kurias buvo pirkę, abiem Kunigam padave.

Mes liukuriam, kad hitas Wakaras Ponui Railton tulq gerą Molsią yra dawęs. Jis pats yra iſpažinęs, kad Kunigai musu ewangeliskos Bažnyčios dar tą Mač tur, sawo didžius Surinkimus suvaldyti. Jis rasi iſmanysti prades, kad tilt geresnis Daiks ir twir- teisnis Gruntas yra, didžioj Draugysteje Bažnyčios buti, kaip Skirtwieroje ma- žose. Kodel jis supainoja musu Su- rinkimus? Mes ypaczieb ir dar tai iſliudnjam, kad Ižganymo Armija tū- jans iž Pradzios ežionay parejes Draugyste iefkojo ir rado su skirtos Wieros esancieis. Priegiam dar iſliudnjam, kas Mr. Railton yra sałęs, kad jis ne dirbęs priež ewangeliską Bažnyčią, ale kad ji arba joses Kunigai priež jis kaip Brieteliei kelsis, tary jis ir sawo Darymą mainyse.

Padal wiſlab tai, ką mes matem ir girdejom, turime mes mislyti, kad Ižganymo Armija nieko kito niera, kaip tilt Vandymas, naujų skirtų Wierų gruntauoti; ir tai yra Dowana, su

kure Englanta mus jau per tankiey ir per apsciezę apdowanojusi yra.

Uſrutyj, 25. Aprili. [Susirin- kimių Ižganymo Armijos] yra sicion, kadangi jie wiados su Waidu pasibaige, uždrausti.

Gerikštiki Pardavimai.

Raukutuſe Nr. 12, Didumas: 10,69,60 Hektarai, Reinertrags: 23,96 Dolerei, Naujimo Werthe: 60 M., 2. Meiji pirm Pietū ant Zieg. 10 prie Szilokar- cziamos Amtsgrifto.

Worelūſe Nr. 26, Did.: 5,09,00 Hektarai, Reinertrags: 47,28 M., Naud. Werthe: 36 M., 3. Meiji pirm Pietū ant Zieg. 10 prie Darlemu Amtsgrifto.

Neu-Lubenūſe Nr. 11, Didumas: 7,33,71 Hektarai, Reinertrags: 53,85 M., Nau- jimo Werthe: 96 M., 4. Meiji pirm Pietū ant Ziegoriaus 10 prie Wiehwiles Amtsgrifto.

Kumhoje Nr. 2, Didumas: 0,99,50 Hekt., Reinertrags: 4,22 Dolerei, Naujimo Werthe: 24 M., 7. Meiji pirm Pietū ant Ziegoriaus 9 prie Kaukenū Amts- grifto.

Matcigriūſe Nr. 7, Did.: 1,12,10 Hekt., Reinertrags: 7,09 Dol., 7. Meiji pirm Pietū ant Zieg. 9 prie Kaukenū Amts- grifto.

Malkos Pardavimo Tramynas.

5. Meiji ant Zieg. 10: Heinrichswalde (Hotel du Nord) Oberfrüterijes Schnecken.

Apsakymai.

Wer möchte
bei Anschaffung eines Pianinos
nicht die Garantie haben, billig
und gut zu kaufen. Die bekannte
Fabrik Weidenslauser,
Berlin SW. versendet ihre
schönen Pianinos direct frachtfrei
3 Wochen auf Probe.
Illustrirter Preiscurant gratis.

Telegramm-Adresse:
Waffengötz, Berlin.

Peruspēčer Am 1. 1154

Bennu Mey.

Dantū-Liekorus,
Tilžėje, Goldschmiedestraße 9,
prie Kampo Wandens-Ulyciūs.

Pigien!

Gera Cukara už Swarą po
35 Pf., Stukyje po 33 Pf.,
Gera Meſſkabota už Sw.
po 32 Pf., prie 5 Sw. už
31 Pf..

Szmulce po Užsistowejimu
už Czystuma, Sw. po 48 Pf.,
prie 5 Swaru po 41 Pf.,
Lifttaufus ant Kepimo už
Sw. po 38 Pf., prie 5 Sw.
po 36 Pf..

Druska, 3 Sw. už 25 Pf.,
Plummes nu 20 Pfsg. po
Swarą prasidēdant,
kaip ir wiſus kitus Lavorus
ant labay pigiu Prekiu.

F. W. Eliseit,
Tilžėje, Wokieciū Ul. Nr. 74.

Silkin, Silkin

wisas Bortas ant labay pigiu
Prekiu, kaip ir wiſus kitus Ko-
lonial- bej Material- Lavorus
labay pigley prie

F. W. Eliseit,
Tilžėje, Wokieciū Ul. 74.

Ant didžiausio Padabojimo

Aliems fozojo Smogaus.

Tikrasis Dr. White's Aliū
Wandū, kuriai jan nū pat 1822 tu-
leropose James Daleye taip labay my-
slimas yra pastojo, yra wiſoferopiemis
Paſtuytaisymams Progos dawęs; priež
tai yra ale galima apſtaugoti, kad
perkant wienat tiltrojo Dr. White's
Aliū Wandens po 1 Markt nū
Trangott Chrhardt Miestely Delze
Thringiūse, o ne ko kitas prahoma
tampa; nes tiltas wienat yra iž Tiesos
tikras, kuriai wiſotinaij Swieto Gyru
yra užspilnes. Tasai pareina i Šup-
cypte iſilgyn keturkampinius Sti-
lio-Plečkoſe su nutrumpintais
kampais, ožkay matomu Stillo
Raftu tais Žodzeis: "Dr. White's
Augenwasser von Trangott Chr-
hardt," geltonu Užlipinimo Zen-
tin, Wario-Bronges Raftu, kur-
sai mano Šupcypte Užražq: "Tran-
gott Chrhardt in Delze" nč, su
hale stowingiu Karin-
jenku kaip Sarghbes
Marke bej Peezwie-
zin hitos Sarghbes-
Marke uždarystas yra.

Priež Paſtuytaisymus yra
graudenama. Tasai
yra gaunamas sekancjose Tilžes Aptie-
toſe, Aptiekoj prie austinojo Creliaus,
Kariunos Aptiekoj bej Wächter'io žalio-
joj Aptiekoj.

Sechzig Kirchenlieder für die Schule.

Vorrätig bei
I Rehländer & Sohn.

Liekarstwa, wadinama

Dr. Spranger'sche Mogentropsen,
gelba tūjau prie Widuris Ne-
galiai bej Krampio, Wymo-
Galwos Skandējimo, Pilwo-
Skandējimo, Widuris Rukltumo
ir piktio Alsfidūsējimo, Apmai-
gimo bej Krauso Pagedimo.
Priež sunku Widuriaiwmą yra
ji labay gera Priprowa, kuri
greitay ir be Skandējimo leng-
wius Widurius padaro, o ir
Norq Walghmo padidina.

Gaunama pažystamoje Aptie-
koje Plečkoſe po 50 ir 80 Pf.

Czetwerge, 5. Meiji,
pirm Pietū ant Zieg. 11,
yra Neu-Kuturiūſe, Pittu-
penū Parapijo, Tramynas ant
Dalyjimo Dvaro i

Rentes Dalis

statytas. L. I. tur wiens Uli-
su kolieis 40—50 Hektarais laip
Rentes Dalis daromas buti.

Igyti Norintieje, kurie 200 M.
uz Hektarą moleli gal, te mal-
dūjas iki Tramyno, ir Tramyne,
prie Pono Apturetojo Höllger-
Karal. Szpecial-Rumisjons.

Prengel,
Ragyrunos Assessorius.

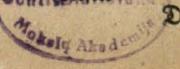
Alejaus Parwus,
Harc-Alejaus Parwus,
wiſokeropuse Parwū Naizymusę,
Siccatife, Terpentin-Aleju,
Pinselius, Grindziu Lakus,
kietay ir greitay dziuwančius,
labay haunu Žibejimą iſpropwy-
jancius, prisilo

O. Siemerink'io
Falkiu Drogerija,

Garn Cylinderio Alejans,
Maslyn Alejans,
Konsistentes-Lanku,
Gasmotoriu Alejans
yra sicion Gulij nu Pono Finkle
Bremiūje ant Fabrikes Prekiu.—
Ponams Fabrikes bej Maluno
Apturetojams prisilo

O. Siemerink'io
Falkiu Drogerija,
Tilžėje.

Hauptleiter: Pfarrer Steibert.

Für den reinpolitischen Teil verantwortlich: Präzentor a. D. Bedmann-Lüft.

Druck und Verlag von J. Rehländer & Sohn in Tilž.

(Beilage.)